

PROTOKÓŁ Nr XIV/25
z sesji zwołanej w trybie nadzwyczajnym Rady Powiatu Otwockiego
w dniu 9 kwietnia 2025 r.
w Powiatowym Młodzieżowym Domu Kultury w Otwocku
przy ul. Poniatowskiego 10

Na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy o samorządzie powiatowym oraz § 12 ust. 4 Statutu Powiatu Otwockiego Przewodnicząca Rady Grażyna Kilbach o godzinie 17⁰⁰ otworzyła obrady XIV sesji Rady Powiatu Otwockiego. Powitała przybyłych gości, radnych oraz pracowników Starostwa.

Poinformowała, że zgodnie z listą obecności w sesji bierze udział 23 radnych, co wobec ustawowego składu Rady wynoszącego 23 osoby stanowi quorum, pozwalające na podejmowanie prawomocnych uchwał.

Porządek obrad przedstawia się następująco:

1. Otwarcie obrad.
2. Stwierdzenie prawomocności obrad.
3. Przyjęcie porządku obrad.
4. Informacja Starosty Otwockiego o działaniach i sytuacji po awarii w OPWiK Sp. z o.o. w Otwocku ogłoszonej w dniu 02.04.2025 r.
5. Informacja Prezes PCZ Sp. z o.o. o działaniach i sytuacji po awarii w OPWiK Sp. z o.o. w Otwocku ogłoszonej w dniu 02.04.2025 r.
6. Informacja Dyrektora Oświaty Powiatowej w Otwocku o działaniach i sytuacji po awarii w OPWiK Sp. z o.o. w Otwocku ogłoszonej w dniu 02.04.2025 r.
7. Informacja Kierownika Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego o działaniach i sytuacji po awarii w OPWiK Sp. z o.o. w Otwocku ogłoszonej w dniu 02.04.2025 r.
8. Dyskusja nad złożonymi informacjami w pkt. 4,5,6 i 7.
9. Zakończenie obrad.

Ad. 3

Proponowany porządek obrad został przyjęty przez aklamację.

Ad. 4

Starosta Otwocki Tomasz Laskus przedstawił zagadnienia z jakimi musiał mierzyć się Powiat z perspektywy różnych instytucji, jednostek i służb. Zasadnicza część kryzysu jest już zażegnana, a miasto Otwock i miasto Karczew wracają do normalnego funkcjonowania. Podkreślił, że w skali kraju jest to bezprecedensowa sytuacja. Bez wcześniejszej zapowiedzi 50 tys. osób nagle straciło dostęp do wody, więc procedury i działania, musiały być opracowywane i wdrażane na bieżąco. Gospodarzem kryzysu było miasto Otwock, które to zgodnie z przepisami jest odpowiedzialne za dostarczanie wody, a OPWIK jest właśnie spółką miejską. Ostateczna ocena podjętych działań będzie należała do mieszkańców, jednakże ma poczucie, że wszystko, co można było zrobić, zostało zrobione z największą starannością, efektywnie i przede wszystkim szybko.

Pierwsze informacje o zaistniałej sytuacji pojawiły się 2 kwietnia ok. godz. 4. Godzinę później zostały powiadomione wszystkie służby oraz Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego. Pierwsze alerty RCB pojawiły się ok. godz. 6, dzięki czemu mieszkańcy w szybki sposób otrzymali SMS-y informujące o kryzysie. O godz. 7 rozpoczął się gminny sztab kryzysowy, zwołany i kierowany przez Prezydenta Otwocka Jarosława Margielskiego. Konferencja prasowa, która transmitowana jest na żywo rozpoczęła się o godz. 9- tej. Kluczowe było poinformowanie mieszkańców i ostrzeżenie przed używaniem wody, która to nie była przebadana, więc nie wiadome było, co się w niej znajduje. W ciągu kilku następnych godzin organizowane są cysterny i beczkowsy oraz organizowana jest woda butelkowa i punkty dystrybucji. Zaangażowane były wszystkie potrzebne służby tj. policja, straż i sanepid, który miał wiodącą rolę pod względem badań i decyzji. Dodatkowo żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej pomagają przy dystrybucji wody pitnej. Wojewoda Mazowiecki również organizuje sztab kryzysowy. Uruchomione są także zasoby Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, które zapewniają wodę pitną oraz środki dezynfekujące. Pierwsze transporty pojawiły się ok. godz. 10.

Bardzo ważnym elementem była akcja informacyjna, która miała na celu dotarcie do jak największej liczby mieszkańców. Odbywało się to za pomocą portali społecznościowych i stron internetowych. Wyzwaniem było dotarcie do osób niekorzystających z internetu, dlatego też bardzo szybko drukowane są plakaty, w kościołach pojawiają się ogłoszenia, a policja za pomocą swoich radiowozów z megafonami przekazuje komunikat dźwiękowy. W działania zaangażowana jest również prasa, radio i telewizja. Zorganizowana jest infolinia dla tych, którzy mogliby mieć problem z samodzielnym odbiorem wody z punktów dystrybucji.

Posiedzenia gminnego sztabu kryzysowego organizowane były dwa razy dziennie, a spotkania koordynacyjne odbywały się właściwie bez przerwy. W kilku pierwszych dniach działał również sztab kryzysowy Wojewody Mazowieckiego. Na terenie powiatu prowadzono całodobowy monitoring zgłoszeń dolegliwości związanych z zatruciem i problemami pokarmowymi. Gdyby pojawił nagły wzrost zachorowań, świadczyłoby to o zagrożeniu. Jednakże liczba osób, które zgłaszały takie dolegliwości, nie odbiegała w żaden sposób od średniej.

Istotne było zapewnienie prawidłowego i bezpiecznego funkcjonowania Powiatowego Centrum Zdrowia. Szpital nie dysponuje zapasowym ujęciem wody, mimo że powinien je mieć. Nie stanowi to jednak naruszenia prawa ani procedur, ponieważ PCZ posiada zgodę Wojewody Mazowieckiego, która obowiązuje do 31 grudnia 2025 roku. Spółka jest w bardzo złej sytuacji finansowej, dlatego też Wojewoda przychylił się do przedstawionych argumentów i zezwolił na jej dalsze funkcjonowanie. Z otrzymanych informacji wynika, że studnia, która stanowi ujęcie zapasowe, ostatni raz używana była ok. 2000 r. W tym roku konieczne jest wykonanie zapasowego ujęcia wody. Otrzymana zgoda prawdopodobnie nie zostanie przedłużona, a zaistniała sytuacja tylko potwierdziła, jak bardzo potrzebne jest dodatkowe źródło wody. Starosta podziękował Prezes i pracownikom PCZ Sp. z o.o. za włożoną pracę i zapewnienie bezpieczeństwa pacjentom. Wstrzymano przyjęcia i zabiegi planowe, natomiast działała izba przyjęć, nocna i świąteczna pomoc lekarska, a także szpital niezmiennie przez cały czas utrzymywał gotowość do realizowania procedur medycznych w warunkach ratowania życia. Udało się również uniknąć ewakuacji pacjentów.

Pierwsze beczkowozy w szpitalu pojawiły się ok. godz. 10, natomiast o godz. 13:30 została podstawiona cysterna, która miała pojemność 23 m³. Jest to mniej więcej połowa dobowego zapotrzebowania szpitala, który funkcjonuje w normalnych warunkach. Tego samego dnia żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej zostali zaangażowani do pomocy właśnie w szpitalu. W nocy z czwartku na piątek za pomocą pompy z falownikiem, dokonano podłączenia cysterny do budynku. Pozwolenie na warunkowe użytkowanie wody, jakie wydał sanepid wciąż nie uprawnia PCZ do używania wody z wodociągów do procedur medycznych. Dzięki podłączeniu cysterny udało się przywrócić szpital do normalnego funkcjonowania. Przyjęcia pacjentów zostały wznowione od poniedziałku 7 kwietnia 2025 r. Po podłączeniu pompy z falownikiem do systemu szpitala, trzeba było czekać pełny 72-godzinny cykl badań bakteriologicznych i fizykochemicznych, by mieć pewność, że nie doszło do żadnego zanieczyszczenia. Wyniki badań wyszły bardzo dobre. Straż pożarna na bieżąco uzupełnia i zmienia dwie cysterny, które są dedykowane dla PCZ. W czasie awarii odwołano 46 operacji i zabiegów, co wiąże się ze stratami. W obliczu kryzysu, pierwszym pomysłem było

uruchomienie starej studni. Strażacy nie mogli przepompować wody, więc nie udało się tego dokonać. Po tylu latach nieużytkowania bardziej zasadne będzie wybudowanie nowej studni, która będzie stanowić zapasowe ujęcie.

Kolejnym obszarem, który wymagał podjęcia działań była oświata. W środę zajęcia w szkołach zostały odwołane. Wówczas w niektórych budynkach w ogóle nie było wody. W związku z tym podjęta została decyzja o tym, żeby odwołać zajęcia w szkołach ponadpodstawowych. Od czwartku do obiegu została podłączona woda surowa i uczniowie mogli powrócić do szkół. Dodatkowo zapewniono wodę butelkowaną i środki do dezynfekcji rąk. Ważne było, by nie tracić lekcji, a także nie kreować wrażenia kryzysu ponad miarę. Nic nie stało na przeszkodzie, żeby normalnie prowadzić zajęcia. Sytuacja nie wymagała organizacji lekcji zdalnych. Szkoły nie zanotowały znaczących odchyleń w kwestii frekwencji uczniów.

Urząd Starostwa Powiatowego w Otwocku od pierwszego dnia działał bez zakłóceń. Nie było konieczności, żeby ograniczać pracę urzędu lub zwalniać pracowników. Woda butelkowana została zorganizowana bardzo szybko, tak samo jak przenośna toaleta. Pracownicy szybko przestawili się na warunki kryzysowe, a urząd realizował przez cały czas swoje działania.

Starosta podsumował, że podjęte zostały wszystkie potrzebne działania, przepływ informacji był efektywny, mimo sytuacji bez precedensu. Wcześniej żaden samorząd nie miał takiego doświadczenia. Podkreślił, że działania podejmowane były bardzo szybko, czasami z minuty na minutę. Wszystko wskazuje, że pomimo tak trudnych warunków udało się osiągnąć ostateczny cel, czyli ochronić zdrowie mieszkańców.

Szczególne podziękowania należą się Pracownikom Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, na czele z Kierownikiem Krzysztofem Smolakiem, który był w całodobowym kontakcie z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz uczestniczył we wszelkich sztabach. Następnie podziękował Wydziałowi Kultury i Promocji i Dyrektorowi Rafałowi Skwiotowi za koordynowanie i rozpowszechnianie komunikatów w warunkach zaistniałej sytuacji.

Ad. 5

Prezes Powiatowego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Marzena Małek przekazała, że szczegółowa wypowiedź Starosty nie wymaga uzupełnienia. Następnie podziękowała pracownikom PCZ oraz wszystkim zaangażowanym w pomoc w tej trudnej sytuacji. Na ten moment, szpital powrócił do normalnego funkcjonowania. W trakcie kryzysu odnotowano mniej wezwań karetek, a te wzywane z terenu Otwocka były przekierowywane do Mińska

Mazowieckiego i Garwolina. Zaopiekowano się wszystkimi pacjentami, część pacjentów ze szpitala powiatowego w Otwocku trafiła do innych placówek.

Ad. 6

Dyrektor Oświaty Powiatowej w Otwocku Pani Hanna Majewska-Smółka poinformowała, że osobą koordynującą działania w zakresie oświaty był Wicestarosta Otwocki Dariusz Olszewski. Około godz. 6 rano została przez niego zawiadomiona o awarii sieci wodociągowej, z prośbą o przekazanie informacji dyrektorom. Następnie sprawdzono, w których szkołach jest woda. Informacja o odwołaniu zajęć w placówkach oświatowych została przekazana przez Wicestarostę ok. godz. 7:30, a po kilku godzinach placówki oświatowe dostały komunikat, że woda zostanie dostarczona do wszystkich szkół. Pierwszy transport dotarł ok. godz. 17:00 do Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury, skąd został rozdysponowany do wszystkich placówek. Kolejny miał miejsce w czwartek rano.

W środę ok. godz. 14:00 odbyło się spotkanie Wicestarosty ze wszystkimi dyrektorami, na którym poinformowano, że szkoły pracują stacjonarnie, o ile sytuacja nie ulegnie zmianie. Powiadomienie zostało przekazane przez platformę Librus. Frekwencja uczniów była nieznacznie niższa. W przypadku dzieci uczęszczających do ośrodków specjalnych, poproszono rodziców, aby zostali w domach, ze względu na opiekę higieniczną. Jednakże od poniedziałku wszystko wróciło do normy. Oprócz wody butelkowanej, szkoły korzystały z beczkowozów, które ustawione były w pobliżu. Straż pożarna dostarczyła wodę dla Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. St. Staszica w Otwocku. Z relacji nauczycieli wynika, że uczniowie bardzo rygorystycznie przestrzegali nowych wytycznych. Dodatkowo zapewnione były środki do dezynfekcji.

Ad. 7

Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Krzysztof Smolak chronologicznie przedstawił działania, które podejmował jako Kierownik Biura, jak i dyżurny Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Pierwsza informacja jaką otrzymał, wysłana była 2 kwietnia o godz. 1:09 z Powiatowego Stanowiska Kierowania i dotyczyła awarii filtrów w wodociągach OPWiK. Kolejny sygnał pojawił się o godz. 4:29 i zawierał komunikat o potwierdzeniu awarii i nieużywaniu wody pochodzącej z wodociągów do celów spożywczych i użytkowych. Powiadomione zostały wszystkie struktury zarządzania kryzysowego, władze oraz Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Otwocku. O godz. 5:05 wystosował prośbę do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego dotyczącą uruchomienia Alertu RCB. Po uzyskaniu pozytywnej odpowiedzi, został przesłany wzór wiadomości.

W treści określony został zakres awarii, jej przyczyna i przewidywany czas trwania. Wniosek został wysłany o godz. 5:27 do Wojewody Mazowieckiego, który to następnie przekazał go do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. Po wydaniu zgody Alert został wyemitowany.

Spotkanie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego zostało zaplanowane na wniosek Prezydenta Miasta Otwocka na godz. 7:00, w budynku Urzędu Miasta. Zaproszeni zostali przedstawiciele JST, służb powiatowych oraz OPWiK. Gospodarzem sytuacji kryzysowej Prezydent Jarosław Margielski. W trakcie spotkania uruchomiono przez aklamację tak zwaną rezerwę kryzysową. Przedstawiono szczegółową informację na temat bieżącej sytuacji, a także podjęto decyzję o dostarczeniu wody butelkowej, będącej w dyspozycji Miasta Otwocka, którą to natychmiastowo przetransportowano do podopiecznych Domów Pomocy Społecznej, żłobków, przedszkoli, szkół i szpitali. Następnie uruchomiono proces zakupu i pozyskiwania wody butelkowej. Na terenie Otwocka i gminy Karczew zostały zadysponowane radiowozy Komendy Powiatowej Policji z umieszczonymi głośnikami do przekazywania wiadomości o zakazie użytkowania wody z wodociągu do celów spożywczych i użytkowych, oraz o punktach dystrybucji wody butelkowanej, cystern i beczkowsów. Powyższe informacje zostały przekazane do rzeczników prasowych lub osób upoważnionych, aby umieścić je na stronach internetowych urzędów, instytucji, inspekcji, służb, w mediach społecznościowych, oraz mediach lokalnych i ogólnokrajowych. Przez cały ten czas utrzymywano kontakt z WCZK, a po zakończeniu pierwszego posiedzenia Gminnego Zespołu Kryzysowego, wysłano wniosek o uruchomienie zasobów RARS, w celu dostarczenia wody butelkowanej. Uzyskano pozytywną decyzję. Kolejny wniosek dotyczył zadysponowania żołnierzy WOT do pomocy w dystrybucji wody oraz ochrony cystern i beczkowsów w porze nocnej. Również został rozpatrzony pozytywnie. Następne starania dotyczyły udostępnienia cystern będących na wyposażeniu jednostek, na co WCZK wyraziło zgodę. Wojewoda Mazowiecki o godz. 10:00 zwołał posiedzenie Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, podczas którego omówiono wszystkie dotychczasowe działania i uzyskano zgodę na pozyskanie z RARS płynów do dezynfekcji i kolejnych partii wody, cystern oraz zaangażowano dodatkowych żołnierzy. Płyny do dezynfekcji zostały przekazane do szkół, przedszkoli i żłobków. Kolejnym spotkaniem było wieczorne posiedzenie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego o godz. 20:00. Na wniosek Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej utworzono sztab roboczy składający się z przedstawicieli policji, straży, Powiatowej Inspekcji Sanitarnej, OPWiK, Urzędu Miasta i samego Kierownika Biura, który miał na celu usprawnienie przepływu informacji i koordynowania działań. Tamten moment określił jako przejęcie kontroli nad

kryzysem. Wypracowano kanały pozyskiwania wody butelkowanej, cystern i beczkowsów, zabezpieczono ochronę tychże cystern w porze nocnej, do akcji dystrybucji wody włączono przedstawicieli JST, PSP, OSP, policji, harcerzy oraz NGO i wolontariuszy. Uruchomiono całodobową infolinię, na którą osoby z niepełnosprawnościami i starsze mogły zgłaszać swoje potrzeby, a wyżej wymienieni przedstawiciele dostarczali wodę pod wskazany adres. Na terenie Otwocka ustawiono ok. 100 przenośnych toalet.

Kierownik Biura Krzysztof Smolak poinformował, że każdego dnia o określonych godzinach musiał składać raporty, które później przekazywane były do RCB. Do codziennych obowiązków należało również: uczestnictwo w posiedzeniu sztabu roboczego, koordynacja przepływu wiadomości, kontakt ze służbą dyżurną RCB, przekazywanie informacji i współpraca na poziomie wojewódzkim. Współpraca na wszystkich szczeblach przebiegała bardzo sprawnie, a ścieżka decyzyjna była na tyle krótka, że pozwalała na bardzo szybkie działania. W pierwszych dniach zwiększono obsadę Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna 7 kwietnia o godz. 18:30 wydała komunikat w sprawie warunkowej przydatności wody do spożycia pochodzącej z wodociągów w Otwocku. O godz. 10:55 pojawił się drugi komunikat w tej sprawie, oba były przekazywane na bieżąco do WCZK. Wojewoda Mazowiecki 8 kwietnia zwołał ponowne posiedzenie Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego na godz. 12:00., na którym poinformował o wycofaniu żołnierzy WOT. Zdecydowano, że nadal pozostaną cysterny pozyskane na mocy innych porozumień oraz punkty dystrybucji wody butelkowanej. Ostatni meldunek do służby dyżurnej RCB miał miejsce 8 kwietnia o godz. 17:12.

Przewodnicząca Rady Grażyna Kilbach podziękowała Kierownikowi Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Krzysztofowi Smolakowi za zaangażowanie w wykonywaną pracę.

Ad. 8

Radny Jacek Czarnowski zapytał, czy w Powiatowym Centrum Zdrowia z powodu awarii, odwoływano zabiegi awaryjne lub powypadkowe.

Prezes Powiatowego Centrum Zdrowia sp. z o.o. Marzena Małek odpowiedziała, że szpital był w gotowości ratowania życia. W takich przypadkach stosuje się inne procedury, a podana wcześniej liczba dotyczy tylko planowych operacji i zabiegów, które zostały odwołane.

Radny Jacek Czarnowski zapytał o wysokość strat powstałych w wyniku awarii.

Prezes PCZ Marzena Małek przekazała, że straty oszacowano na ok. 1 200 000 zł.

Radny Jacek Czarnowski zapytał, czy w związku z niewykonywaniem zabiegów, zmniejszono obsadę dyżurów.

Prezes PCZ Marzena Małek odpowiedziała, że tak. Jedną z pierwszych podjętych decyzji dotyczyła właśnie wprowadzenia świątecznego trybu dyżurów.

Radny Jacek Czarnowski zapytał, czy szpital ma podpisaną umowę lub porozumienie z innymi placówkami opieki medycznej, aby mógł przekazywać pacjentów.

Prezes PCZ Marzena Małek poinformowała, że nie ma takiej potrzeby. Po otrzymaniu zawiadomienia o awarii, lekarz dyżurny skontaktował się z dyspozytorem firmy Meditrans, która to organizuje transport medyczny. Następnie wystosowano formalne dokumenty do firmy, Wojewody, jak i do NFZ.

Radny Jacek Czarnowski zapytał, kto odpowiada za konserwację urządzeń w PCZ.

Prezes PCZ Marzena Małek odpowiedziała, że w pionie technicznym Kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego zatrudnionych jest dwóch konserwatorów, którzy to opracowali podłączenie cysterny do szpitala za pomocą pompy z falownikiem.

Radny Andrzej Wojtyra poprosił o udzielenie informacji w sprawie pozwolenia na pracę szpitala, bez posiadania dodatkowego źródła wody.

Prezes PCZ Marzena Małek przekazała, że ostatnia decyzja Wojewody pochodzi z 22 stycznia 2024 r., a zgoda Państwowej Inspekcji Sanitarnej została wydana 24 lutego 2025 r. Obie te decyzje stanowią przedłużenie poprzednich.

Radny Andrzej Wojtyra zapytał, czy PCZ podjęło działania mające na celu rozwiązanie problemu.

Prezes PCZ Marzena Małek zaznaczyła, że po objęciu swojego stanowiska zleciła przeprowadzenie audytu. Najbardziej korzystnym rozwiązaniem będzie wybudowanie nowej studni, co kosztować będzie ok. 85 000 zł, stacja uzdatniania wody wymaga przeznaczenia kolejnej kwoty, ok. 100 000 zł.

Radny Rafał Majewski zapytał o działania, pozwalające zminimalizować straty powstałe w wyniku awarii.

Prezes PCZ Marzena Małek poinformowała, że PCZ kontaktuje się z pacjentami w celu przełożenia terminów operacji. Jednakże należy pamiętać, że straty dotyczą wszystkich świadczeń medycznych. Wśród nich znajdują się także porody, które są bardzo wysoko punktowane i wyceniane przez NFZ.

Radny Rafał Majewski zapytał, czy Powiatowe Centrum Zdrowia będzie występować do OPWiK o odszkodowanie.

Prezes PCZ Marzena Małek odpowiedziała, że obecnie zbierane są wszystkie dane. Dotychczas spółka skupiona była na zapewnieniu pacjentom prawidłowej opieki medycznej. Podjęcie dalszych kroków musi zostać skonsultowane ze Starostą.

Radny Rafał Majewski zapytał, czy zaistniała sytuacja pokazała jakie zmiany należy wprowadzić w spółce.

Prezes PCZ Marzena Małek przekazała, że każda sytuacja kryzysowa uwydatnia mocne, jak i słabe strony. Ważne jest, by wyciągać wnioski i wprowadzać udoskonalone procedury.

Radny Rafał Majewski poprosił o udzielenie informacji w zakresie rezerwowego źródła energii elektrycznej.

Prezes PCZ Marzena Małek odpowiedziała, że szpital dysponuje agregatem prądotwórczym, który jest sprawny. By uniknąć kolejnych sytuacji kryzysowych, przeprowadzono wstępną analizę potrzebnych działań. Zaplanowano rozmowę z PGE Dystrybucja w sprawie przyłączenia dodatkowego kabla do transformatora.

Radny Dariusz Kołodziejczyk dodał, że zdziwiła go sugestia Radnego Rafała Majewskiego, dotycząca wystąpienia do OPWiK o odszkodowanie. W pierwszej kolejności szpital powinien postarać się uzyskać rekompensatę od ubezpieczyciela. Następnie zwrócił się do Prezes PCZ o dokładne ustalenie, kiedy studnia przestała działać. Osoba, która za to odpowiadała powinna zostać pociągnięta do odpowiedzialności, ze względu na narażenie na utratę zdrowia i życia pacjentów.

Prezes PCZ Marzena Małek zapewniła, że przeprowadzany audyt będzie bardzo szczegółowy. Studnia powstała w 1964 r., a z opowieści pracowników wynika, że nie funkcjonuje od ok. 2000 r. Na ten moment nie jest w posiadaniu, lub nie widziała dokumentów, które by to definitywnie określiły. Studnia została wybita na głębokość 52 m, co stanowi dużo więcej niż obecne standardy (ok. 30-32 m). Nieznana jest dokładna przyczyna awarii studni, lecz wiadomo, że doszło do zatopienia pompy. Jednym z pierwszych pomysłów było uruchomienie studni, jednak okazało się to niewykonalne.

Radna Magdalena Koczorowska-Szlassa zwróciła się do Starosty z pytaniem o przyczynę awarii i czy można było temu zapobiec.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus odpowiedział, że doszło do oderwania osadu z magistrali zasilającej i zanieczyszczenia filtrów na stacji uzdatniania wody, co zostało przekazane podczas pierwszej konferencji prasowej. Pytanie o to, czy można było zapobiec awarii, nie powinno być kierowane do Zarządu Powiatu.

Radna Bogumiła Więckowska zapytała, czy mieszkańcy zostali poinformowali, że powinni płukać sieć wewnętrzną w swoich obiektach, oraz dlaczego nie zostały opublikowane badania wskazujące na brak zagrożenia bakteriologicznego. Na podstawie badań Prezydent Otwocka podjął decyzję, o nieużywaniu wody do celów gospodarczych, a mieszkańcy nie mieli pewności, co się w niej znajduje.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus przekazał, że nie będzie odnosił się do części obejmującej zagadnienia techniczne wodociągów. Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na pierwszej konferencji poinformowała, że nie doszło do skażenia bakteriologicznego. Ze względu na zanieczyszczenie filtrów na stacji uzdatniania wody, nie było wiadome, co znajduje się w wodzie. Nieprawidłowym jest stwierdzenie, że Prezydent Otwocka podjął decyzję na podstawie badań, ponieważ wówczas nie było żadnych wyników. Woda surowa, która została później przepięta nie mogła być wykorzystywana do innych celów niż do spłukiwania toalet, ze względu na to, że nie podlega żadnym badaniom. Nie występują procedury, które pozwalałyby na dopuszczenie wody surowej do celów gospodarczych lub spożywczych. Jest to jeden z kluczowych wniosków, który powinien zostać zakomunikowany ustawodawcy. Używanie wody surowej mogłoby bardzo pomóc w podobnej sytuacji, lecz nie przewidziano procedur dopuszczenia jej do użytku. Kolejną ważną kwestią jest czas, który musi minąć od momentu pobrania próbki do badań. Do wykonania pełnej bakteriologii powinny minąć 72 godziny. W przypadku obecnej sytuacji ten okres został skrócony do 48 godzin, ponieważ od samego początku próbki wskazywały wyniki na poziomie 0. Badania były prowadzone zarówno w akredytowanym laboratorium OPWiK, jak i w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, co stanowi podstawę do późniejszego wydania decyzji. Woda z filtrów miała przekroczenia żelaza i manganu, co było podnoszone na konferencjach i stronie PSSE. Nie ma praktyki, żeby publikować dokładne wyniki badań, a jedynie na ich podstawie ogłasza się decyzje.

Radna Bogumiła Więckowska zapytała, czy prawdą jest, że OPWiK nie uzyskał wyznaczenia strefy ochronnej dla ujęć wody przy ul. Batorego.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus odpowiedział, że OPWiK jest spółką Miasta Otwocka i tam należy kierować szczegółowe pytania.

Radna Bogumiła Więckowska poprosiła Starostę o udzielenie odpowiedzi na zadane przez siebie pytania w najbliższym możliwym terminie.

Radna Agnieszka Niewińska przekazała, że powinien zostać wypracowany lepszy system informowania osób starszych, które często dowiadywały się o awarii od rodziny. Problemy występowały również z dodzwonieniem się na infolinię, w celu dostarczenia wody. Radna wyraziła pozytywną opinię o tabliczkach informacyjnych w pobliżu ujęć wody

znajdujących się na osiedlach. Podkreśliła, że komunikaty w mediach społecznościowych powinny być publikowane z większą intensywnością.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus odpowiedział, że do akcji informacyjnej prowadzonej w mediach społecznościowych, zaangażowano jak najwięcej profili zarówno samorządowych i prywatnych. Dotarcie z przekazem do osób starszych stanowi największe wyzwanie. Ze względu na ograniczone kanały komunikacji zdecydowano o użyciu nagłośnienia radiowozów policyjnych, rozwieszaniu plakatów i współpracy z parafiami. Ważne są również indywidualne postawy mieszkańców i zadbanie o osoby w bliskim otoczeniu, które mogłyby mieć problem. Na żadnym etapie nie zaobserwowano zbytnej paniki, złości, lub innych niepokojących zdarzeń. Pojawiły się informacje o oszustach podających się za pracowników OPWiK, jednak policja szybko zdementowała, że do prasy przedostają się informacje o wcześniejszych przypadkach takich oszustw. Z myślą o osobach starszych została utworzona całodobowa infolinia, na której można było zgłaszać zapotrzebowanie na wodę. Z otrzymanych opinii wynika, że działały one sprawnie.

Przewodnicząca Rady Grażyna Kilbach dodała, że z infolinii korzystały również osoby, które wcale nie miały problemów z samodzielnym dostarczeniem wody. Zaznaczyła, jak bardzo ważne jest sąsiedzkie wsparcie i informowanie siebie nawzajem. Przejeżdżając przez Otwock również zwróciła uwagę na komunikaty wywieszone przy wejściach do klatek schodowych.

Radny Mateusz Traczyk powiedział, że był zaangażowany w rozwożenie wody pitnej seniorom z ramienia Urzędu Miasta. Wskazał, że często wystarczyła jedna osoba, by dopilnować, aby każdy mieszkaniec klatki miał zapewnioną wodę. Od pierwszego dnia awarii na osiedlach wywieszane były informacje o niezdatności wody do spożycia i celów sanitarnych.

Radny Rafał Majewski zwrócił się do Radnego Mateusza Rojka, by jako Prezes OPWiK odpowiedział na pytania radnych.

Radny Mateusz Rojek odpowiedział, że w tym samym czasie trwa sesja Rady Miasta Otwocka, podczas której Prezydent Margielski opowiada o awarii. Z powodu wniosku o zwołanie sesji i wykonywania mandatu radnego Rady Powiatu Otwockiego, nie mógł być obecny na zaplanowanej wcześniej sesji Rady Miasta Otwocka. Jeżeli zostanie ponownie zaproszony, odpowie na wszystkie pytania. Zachęcił również do obejrzenia transmisji z dzisiejszej sesji Rady Miasta Otwocka.

Radny Andrzej Wojtyra stwierdził, że Starosta Otwocki nie dopełnił zapisów ustawy o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007 r. Zdaniem Radnego, to Starosta powinien powołać powiatowy sztab kryzysowy i koordynować działania Prezydenta Miasta Otwocka i Burmistrza Karczewa.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus odparł, że nie jest to prawda. Zadaniem własnym gminy jest dostarczenie wody do mieszkańców, podobnie gminy są odpowiedzialne za usuwanie skutków awarii. OPWiK jest spółką Miasta Otwocka i według wszystkich zasad i procedur, gospodarzem sytuacji kryzysowej powinien być Prezydent Margielski.

Radny Andrzej Wojtyra podkreślił, że sytuacja miała miejsce na terenie dwóch gmin i poprosił mecenasów o komentarz w tej sprawie.

Mecenas Jarosław Dąbrowski potwierdził słowa Starosty. W tym przypadku, racjonalnym i najbardziej zasadnym było to, żeby tą sytuacją kryzysową zarządzało bezpośrednio miasto, które jest właścicielem spółki gminnej OPWiK.

Radny Piotr Mateusz Kudlicki wskazał, że zarządzanie kryzysowe to nie tylko reagowanie w sytuacjach kryzysowych, a również etapy takie jak przewidywanie, zapobieganie, reagowanie i analizowanie. Rzeczywiście do zadań starosty należy zarządzanie kryzysowe na poziomie powiatu, natomiast dotyczy działań na wszystkich tych etapach. Ze względu na ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, jedynym właściwym rozwiązaniem było powołanie sztabu kryzysowego na poziomie gminy pod kierownictwem Prezydenta Miasta Otwocka. Po uwzględnieniu przyczyn kryzysu, możliwości jego rozwiązania oraz przede wszystkim decyzyjności, tylko Prezydent Margielski miał kompetencje pozwalające na podejmowanie decyzji w tej sprawie. Wprowadzona w 2007 r. ustawa o zarządzaniu kryzysowym wyeliminowała zdublowanie kompetencyjne i uporządkowała system zarządzania kryzysowego, w tym reagowania kryzysowego. Powyższa teza Radnego Andrzeja Wojtyry jest wyrwana z kontekstu i świadczy o nieznajomości całej ustawy.

Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Krzysztof Smolak dodał, że uruchomienia rezerwy kryzysowej z budżetu Miasta Otwocka, determinowało to, że niepotrzebne byłoby powołanie dublowanego zespołu. Tym bardziej, że w skład obu zespołów wchodziłyby te same osoby ze strony służb powiatowych, inspekcji i straży.

Radny Andrzej Wojtyra poprosił o przygotowanie opinii prawnej zawierającej stwierdzenie, że powiatowy sztab kryzysowy nie powinien być powołany i nie była to ponadgminna sytuacja kryzysowa.

Radny Andrzej Wojtyra zapytał Kierownika Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, dlaczego Alert RCB został wysłany 2 kwietnia ok. godz. 6, skoro ok. godz. 1.00 dostał pierwszą informację o problemach z wodą, oraz dlaczego nie został wysłany ponowny alert informujący o niezdatności wody do spożycia.

Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Krzysztof Smolak odpowiedział, że 2 kwietnia o godz. 1:09 otrzymał informację o awarii w OPWiK. Dopiero po godz. 4 zostało potwierdzone, że woda jest nieprzydatna. Alerty RCB wymagają zastosowania odpowiednich procedur. Wnioskowano o wysyłkę komunikatu w sprawie warunkowego dopuszczenia wody, jednakże Wojewoda nie przekierował wniosku do RCB. Uargumentował to faktem, że należy poczekać na oficjalne wyniki badań Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus uzupełnił, że pierwszy Alert RCB informował, że woda jest niezdatna do użycia i nie było uzasadnienia, by wysłać drugi. Do wodociągów bardzo szybko została podłączona woda surowa, co dokładnie wpisywało się w komunikat wydany przez RCB. Sytuacja, o której mówi Kierownik Krzysztof Smolak dotyczy warunkowego dopuszczenia wody do spożycia. Po zawnioskowaniu o wysyłkę komunikatu, RCB odmówiło publikacji alertu, który to zostanie przesłany wtedy, kiedy odczyty będą zerowe, a sytuacja będzie zakończona. Informacja została przekazana przez inne kanały komunikacji.

Radny Andrzej Wojtyra zapytał Starostę, czy ujęcia wody oraz same zakłady OPWiK stanowią infrastrukturę strategiczną i są ujęte w planach zarządzania kryzysowego.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus odpowiedział, że na poziomie powiatowym sieci wodociągowe są ujęte w planie zarządzania kryzysowego, jednakże za infrastrukturę związaną z wodą i zaopatrywaniem mieszkańców odpowiadają wyłącznie gminy. Nie jest to zadanie własne powiatu.

Radny Andrzej Wojtyra nie zgodził się z powyższą wypowiedzią twierdząc, że powiaty mają obowiązek identyfikacji zagrożeń, opracowania planu zarządzania kryzysowego, monitorowania infrastruktury krytycznej, współpraca z operatorami tej infrastruktury i przeprowadzanie ćwiczeń i symulacji sytuacji kryzysowych. Kolejne pytanie radnego dotyczyło tego, czy dotychczas miały miejsce ćwiczenia i symulacja sytuacji kryzysowej w zakresie braku wody na terenie kilku gmin bądź całego powiatu otwockiego.

Starosta Otwocki Tomasz Laskus przekazał, że takie ćwiczenia nie miały miejsca i byłby zdziwiony, gdyby gdziekolwiek w Polsce zostały przeprowadzone na taką skalę. Dodatkowo procedury postępowania regulowane są przez szereg przepisów.

Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Krzysztof Smolak dodał, że ewidencja studni i ujęć wody była prowadzona do 2022 r. W momencie wejścia w życie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, przepisy dotyczące obrony cywilnej przestały być aktualne. Jednakże dane zebrane do 2022 r. nie uległy zmianie. Na terenie OPWiK były prowadzone ćwiczenia antyterrorystyczne z udziałem Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA” i Państwowej Straży Pożarnej. Była to inicjatywa Policji, do udziału w której nie zostało zaproszone Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ani Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Radny Andrzej Wojtyra zapytał, czy Powiat prowadzi kontrolę i posiada aktualny spis infrastruktury krytycznej.

Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Krzysztof Smolak przekazał, że jest w posiadaniu aktualnego wykazu infrastruktury krytycznej na terenie powiatu otwockiego, który stanowi dokument niejawny. Należy wskazać, że wodociągi nie są ujęte w tym zestawieniu, ponieważ nie zaliczają się do infrastruktury krytycznej. Kontrola tej infrastruktury również nie należy do kompetencji Powiatu. Na każdym z czterech poziomów zarządzania kryzysowego (krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym) jednostki mają obowiązek wdrożenia i przestrzegania procedur mających na celu zapobieganie zagrożeniom. Plan powiatowy został opracowany, zaktualizowany i zatwierdzony przez Wojewodę oraz wszystkie niezbędne inspekcje, służby i straże. Co więcej, jest skorelowany z planem ratowniczym Państwowej Straży Pożarnej. Oznacza to, że we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego wskazani są sami uczestnicy jako podmioty główne i współpracujące. Jest to dokument jawny z wyłączeniem załącznika dotyczącego wyciągu infrastruktury krytycznej.

Radny Dariusz Kołodziejczyk złożył wniosek formalny o zakończenie dyskusji. Tak szczegółowe pytania mogą ewentualnie być zadane na posiedzeniu Komisji Zdrowia, Rodziny i Bezpieczeństwa, lub Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, o ile Starosta uzna to za właściwe. Podstawowe informacje zostały przekazane, a niektóre pytania skierowane podczas dzisiejszej sesji są nie na miejscu.

Radny Rafał Majewski zaznaczył, że jest przeciwny zgłoszonemu wnioskowi.

Przewodnicząca Rady Grażyna Kilbach poddała pod głosowanie wniosek formalny Radnego Dariusza Kołodziejczyka.

Głosowanie w obecności 22 radnych: „za” – 12 osób, „przeciw” – 6 osób, „wstrzymały się” – 4 osoby.

Wniosek został przyjęty.

Ad. 9

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, o godzinie 19¹⁰ Przewodnicząca Rady Grażyna Kilbach zamknęła obrady XIV sesji VII kadencji Rady Powiatu Otwockiego.

Przewodniczyła:

Grażyna Kilbach

Sporządziła:

Anna Karpińska